

[Ervin Jensen]

Der vil endvidere blive nedsat et udvalg med repræsentanter for de berørte myndigheder og organisationer, som skal rådgive ministeren i administrationen af loven. Det betyder, at jordbrugserhvervets udøvere løbende vil få mulighed for at påvirke lovens udøvelse i praksis. Forslaget skønnes i 1981 at betyde arbejde til ca. 100 fuldtidsbeskæftigede, og når ordningen er fuldt udbygget om 10 år, skønnes der at være arbejde til ca. 2.000 fuldtidsbeskæftigede. Det betyder ikke umiddelbart særlig meget, men er dog et bidrag til at få nogle personer i arbejde og endda for et forholdsvis lille nettobeløb.

Da ordningen samtidig er med til at fremme en ligestilling mellem jordbrugserhvervets udøvere og de øvrige samfundsgrupper, ser vi positivt på lovforslagets gennemførelse, og vi kan derfor tilsige vor medvirken til en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Niels Anker Kofoed (V):

Behovet for en vikarordning inden for landbruget er givet til stede, især for den del af landbrugssektoren, der har den animalske produktion. Jeg tror, et par tal kan belyse, hvordan udviklingen har fundet sted inden for landbrugssektoren i bare de sidste 20 år. I 1960 havde vi ca. 129.000 medhjælpere, i dag er der ca. 29.000. I 1960 var der ca. 200.000 landbrug, i dag godt 100.000, hvoraf mere end $\frac{3}{4}$ ikke har medhjælp, dvs. rundt regnet ca. 75.000.

Dette forslag går først og fremmest ud på at lave en organisation og derefter give det tilbud til brugerne, at i tilfælde af sygdom skal de kunne få husbondafløsning. Og så står der i forslaget nævnt masser af andre gode ting, man gerne vil bruge husbondafløserne til. Landmændene skal kunne gå på efteruddannelse, og de skal kunne holde ferie.

Det med ferie er nu ikke en ret for alle mennesker, i hvert fald ikke for de selvstændige. Men når det ikke er en ret, er det heller ikke en pligt for dem at holde ferie. Hvad vil det egentlig koste landbrugssektoren, hvis man skulle holde ferie? Her kan man lave et regnestykke. Der er ca. 75.000 brug, der ikke har medhjælp, så hvis landmanden skal holde ferie, skal han have en husbondafløser, og hvis alle skulle have 4 ugers ferie og betale en husbondafløser 450 kr. om dagen, ville det koste landbrugssektoren godt og vel 1

mia kr. Når landbrugsindtægterne er 2,3 mia kr., er der ikke meget at betale ferie og vikarafløsning for.

Og nu er vi ved problemet, for hvad er baggrunden for, at husbondafløsningen ikke anvendes i større udstrækning? Det er, at økonomien til at anvende husbondafløsning ikke er til stede, og derfor må også socialdemokratiet og regeringen forstå, at hvis man ønsker en vikarordning gennemført, der skal leve op til hensigten, er det et spørgsmål om penge. Hvem, der har en animalsk produktion, har råd til at betale 500 kr. om dagen i 10 dage samt at holde ferie? Tag en familie på to personer, der skal holde ferie i 10 dage – de vil ikke holde ferie så lang tid. Dem koster det 5.000 kr. at få en husbondafløser, og så koster det dem samtidig 1.000 kr. i døgnnet, hvis de har to børn og skal på ferie et eller andet sted. Tror I, der er nogen landbrugsbedrift, der har råd til den slags? Nej. Derfor er vores indstilling til forslaget, at i princippet er vi enige i, at der er et behov, men vi er ikke særlig imponerede over den måde, man opbygger forslaget på. For ved I, hvad det er? Det er traditionelt bureaukratisk opbygget, en vældig pyramide med en administration. Hvad går pengene til? De går til administration, men ikke til det formål at skabe en husbondafløsning.

Med de økonomiske vilkår, der er i landbrugssektoren de første 5 år, kan denne lov ikke komme til anvendelse, fordi man simpelt hen ikke har råd til at anvende den. Til regeringen vil jeg derfor sige: udmærket forslag, men er formålet, at landmændene skal kunne få afløsning ved sygdom og ferie, så er det et spørgsmål om penge. 6 mill. kr. giver ingen helbredelse for hverken sygdom eller ferie. Beklager. Vi vil se meget positivt på forslaget i udvalget og se, om vi kan forbedre det. Vi havde håbet på, at man havde fulgt lidt mere de historiske traditioner i landbrugssektoren, hjælp til selvhjælp; så kunne man lave en ordning, der var meget billigere og meget enklere. Der er lidt for meget teknokrati i disse ting.

Grove (KF):

Jeg ville egentlig ønske, at jeg engang skulle komme i den situation, at jeg kunne sige til landbrugsministeren: her er et forslag, der er virkelig godt. Vi kan jo håbe, nu vi